

ACHTERGRONDINFORMATIE VEILIGE NAALDSYSTEMEN

DEFINITIES

Een **veilig naaldsysteem** is een naald met een systeem dat het mogelijk maakt om na het prikken de naald volledig af te schermen zonder het risico dat men zichzelf daarbij prikt. Dit vermindert het risico op accidenteel bloedcontact.

Accidenteel bloedcontact is blootstelling aan bloed of mogelijk met bloed verontreinigde lichaamsvloeistoffen door een percutane verwonding of door contact met slijmvlies of niet-intacte huid. Accidenteel bloedcontact kan ontstaan door prik-, snij-, bijt- en spatincidenten. Meer informatie over accidenteel bloedcontact vindt u in de Werkafspraken Accidenteel bloedcontact.

ACHTERGROND

Omdat 85% van de prikaccidenten in de zorgsector voorkomt, hebben werkgevers en werknemers uit die sector in Europees verband het initiatief genomen om prikaccidenten aan te pakken. Dat heeft geleid tot een Europese richtlijn die werkgevers van alle lidstaten verplicht om hun medewerkers te beschermen tegen prikaccidenten.

In Nederland is dat vertaald in het [Arbeidsomstandighedenbesluit, artikel 4.97](#) [EUR-Lex 2010]. Daarin staat dat medische hulpmiddelen met ingebouwde veiligheids- en beschermingsmechanismen beschikbaar moeten zijn, zoals veilige naaldsystemen, en dat recappen (doppen op injectienaalden terugzetten) verboden is.

Medische hulpmiddelen met ingebouwde veiligheids- en beschermingsmechanismen zijn naalden, chirurgische messen en andere (scherpe) medische hulpmiddelen met ingebouwde beveiliging, zodat de uitvoerende zorgmedewerker na gebruik zichzelf of een ander er niet mee kan besmetten. Dit betekent dat het gebruik van naaldenbekers of -containers alleen niet voldoende is.

Artikel 4.97 is ook van toepassing op vrijwilligers [Overheid.nl 2014, RIVM 2015a].

VERSCHILLENDE SYSTEMEN

Er zijn meerdere soorten veiligheids- en beschermingsmechanismen. Welk systeem wordt gebruikt hangt af van de doelgroep, de toepassing en de situatie. In de handel zijn injectienaalden:

- waarbij de naald na de prikhandeling automatisch terugschiet in de spuit (passief systeem);
- waarbij het beschermkapje aan de naald vast zit. Het beschermkapje is met een duimbeweging op een veilige manier over de naald te klikken (actief systeem);
- waarbij een naaldhuls handmatig over de naald kan worden getrokken zonder de naald aan te raken (actief systeem).

Alle drie de systemen moeten na gebruik in de naaldcontainer worden gedeponerd.

Een handleiding voor het gebruik van het systeem is veelal verkrijgbaar bij de fabrikant of leverancier.

Let bij vaccinaties op dat de praktijk veiligheidsnaalden bestelt die passen op het vaccin.

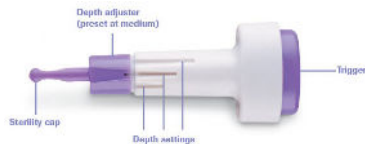
VOORBEELDEN

Veilige naaldsystemen 1

Veilige naaldsystemen 2

Veilige bloedsuikercontrole

Veilige vleugelnaald

MEER INFORMATIE

- www.arboportaal.nl/onderwerpen/prikaccidenten
Informatie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over prikaccidenten. Bezocht op 07-09-17.
- www.snpng.nl/article/veiligheidsnaalden
Rubriek veelgestelde vragen van Stichting Nationaal Programma Grieppreventie met vragen en antwoorden over veilige naaldsystemen en aanverwante zaken. Bezocht op 17-8-17.
- [Prikaccidenten: wie lopen er risico, waarbij en hoeveel?](#)
Brochure VWS 2012 (pdf).
- www.snpng.nl/article/veiligheidsnaalden-2
Achtergrondinformatie over het besluit van het RIVM over het gebruik en de vergoeding van veilige naalden door Stichting Nationaal Programma Grieppreventie. Bezocht op 17-8-17.